

10. Η πεταλούδα

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Διεύθυνση και εκπαιδευτικοί του σχολείου εξοικειώνονται με το περιεχόμενο του «Μοντέλου Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό» (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2018) και το δοκιμάζουν σε ζητήματα που απασχολούν το σχολείο τους.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι στόχοι της δραστηριότητας είναι οι εκπαιδευτικοί να:

1. ενημερωθούν για το «Μοντέλο Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό»,
2. εξοικειωθούν με τρόπους χρήσης του,
3. δοκιμάσουν το μοντέλο στην εκπαιδευτική πράξη.

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση της δραστηριότητας, οι εκπαιδευτικοί του σχολείου αναμένεται να:

1. συσχετίζουν ζητήματα του σχολείου με ικανότητες για δημοκρατικό πολιτισμό,
2. χρησιμοποιούν το «Μοντέλο Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό» στην πράξη στο σχολείο,
3. εφαρμόζουν το μοντέλο στον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων για τη συμπερίληψη παιδιών προσφύγων,
4. συνεργάζονται για την επίτευξη κοινών στόχων.

ΑΞΙΕΣ

Απόδοση αξίας στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια και στα ανθρώπινα δικαιώματα

- (2) Υποστηρίζει ότι τα ειδικά δικαιώματα των παιδιών θα πρέπει να τυχάνουν σεβασμού και προστασίας από την κοινωνία. B

Απόδοση αξίας στην πολυπολιτισμική πολυμορφία

- (9) Διατυπώνει την άποψη ότι η πολιτισμική πολυμορφία μέσα σε μια κοινωνία θα πρέπει να αξιολογείται και να εκτιμάται με θετικό τρόπο. M

ΣΤΑΣΕΙΣ

Σεβασμός

- (29) Αντιμετωπίζει όλους τους ανθρώπους με σεβασμό ανεξαρτήτως του πολιτισμικού τους υπόβαθρου M

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Δεξιότητες αναλυτικής και κριτικής σκέψης

- (95) Όταν εργάζεται ως μέλος μιας ομάδας, συμβάλλει στην ομαδική εργασία στον βαθμό που του/της αναλογεί. B

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΓΝΩΣΗ & ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ

90'

Η πεταλούδα

Βήματα δραστηριότητας

01

Χωρίζουμε την ολομέλεια σε ομάδες 4 έως 6 μελών. Τα μέλη κάθονται γύρω από τραπέζια.

Ο/Η επιμορφωτής/τρια κάνει σύντομη ιστορική αναδρομή και εισαγωγή στις «Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό» (**κείμενο στην Εισαγωγή**).

02

Σε κάθε ομάδα, ο/η επιμορφωτής/τρια δίνει ένα σετ με κάρτες Δεξιοτήτων Δημοκρατικού Πολιτισμού (Φύλλο 1).

Στη συνέχεια εξηγεί πως στην δραστηριότητα που έπεται, θα δοκιμάσουμε τρία μοντέλα θεωριών μάθησης: Το Συμπεριφοριστικό, όπου οι μαθητές εφαρμόζουν κανόνες, τις Γνωστικές θεωρίες, όπου οι μαθητές ακολουθούν οδηγίες που τους προσφέρουν νέες εμπειρίες και το Κονστρουκτιβιστικό, όπου οι μαθητές καλούνται να αυτενεργήσουν και να χρησιμοποιήσουν τη φαντασία και τις δεξιότητές τους. Η εκπαίδευση στη δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη απαιτεί κυρίως το τελευταίο μοντέλο, και ανάλογα με την ηλικιακή ανάπτυξη των μαθητών/τριών, καθώς εκτός από την πληροφορία, οι μαθητές/τριες χρειάζονται την εμπειρία της δημοκρατίας στη σχολική πράξη.

03

Συμπεριφορισμός (κυρίως δασκαλοκεντρική προσέγγιση της διδασκαλίας και της λειτουργίας της ομάδας).

Τα μέλη των ομάδων ξεχωρίζουν τις τέσσερις κάρτες που γράφουν με έντονα και υπογραμμισμένα γράμματα «**Αξίες, Στάσεις, Δεξιότητες-Ικανότητες και Γνώση και κριτική κατανόηση**» και τις τοποθετούν στη σειρά.

Κάθε ομάδα καλείται να κατατάξει τις κάρτες στην κατάλληλη θέση.

Ο/Η επιμορφωτής/τρια αφήνει τις ομάδες να εργαστούν για λίγη ώρα και ανακοινώνει ότι υπάρχουν από 3 κάρτες στις Αξίες και τη Γνώση και κριτική κατανόηση, 6 στις Στάσεις και 8 στις Δεξιότητες-Ικανότητες.

Μόλις τελειώσουν οι ομάδες, ο/η επιμορφωτής/τρια δίνει σε κάθε ομάδα το μοντέλο της πεταλούδας, ώστε να ελέγχουν τα αποτελέσματα.

04

Γνωστικές θεωρίες (ο δάσκαλος κατασκευάζει μαθησιακά σενάρια, όλοι/ες οι μαθητές/τριες τα ακολουθούν)

Τα μέλη των ομάδων αφαιρούν από τις κάρτες τους 4 τίτλους και μοιράζουν από 3 κάρτες τυχαία σε κάθε μέλος.

Κάθε μέλος, με τη φορά του ρολογιού, παρουσιάζει την ικανότητα που γράφεται στην κάρτα περιγραφικά, χωρίς να χρησιμοποιήσει τη λέξη ή τις λέξεις που αναγράφονται στην κάρτα. Όταν η ομάδα βρει την ικανότητα, η ομάδα προχωρεί στον επόμενο παίκτη.

90'

Η πεταλούδα

Βήματα δραστηριότητας

05

Κονστρουκτιβισμός (ο δάσκαλος δημιουργεί ευκαιρίες εμπειριών και μάθησης, τα παιδιά μαθαίνουν ατομικά και συλλογικά)

Κάθε ομάδα επιλέγει δύο κάρτες που θα δώσει στην επόμενη ομάδα, έτσι ώστε κάθε ομάδα να έχει δύο κάρτες. Η ομάδα επιλέγει μία από τις κάρτες που πήρε και σε 15 λεπτά, καλείται να παρουσιάσει την ικανότητα που αναγράφεται στην κάρτα με παιχνίδι ρόλων διάρκειας έως 1 λεπτό.

Οι ομάδες με τυχαία σειρά παρουσιάζουν τους ρόλους και η ολομέλεια προσπαθεί να βρει ποια είναι η ικανότητα. Οι ομάδες χρησιμοποιούν την πεταλούδα.

06

Οι ομάδες κοινοποιούν στα μέλη τους ζητήματα με μαθητές/τριες πρόσφυγες του σχολείου τους. Στη συνέχεια, καλούνται να επιλέξουν ένα από αυτά. Χρησιμοποιώντας την πεταλούδα και τους δείκτες, επιλέγουν το πολύ 2 ικανότητες και δύο δείκτες για την κάθε μια, με τη χρήση των οποίων θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν το ζήτημα.

Αποτίμηση/Αξιολόγηση

Ερωτηματολόγιο στο τέλος της δραστηριότητας με βάση τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.

Με ποιο ΠΑ σχετίζεται (αριθμός)

Υλικά/πηγές

1. Κάρτες ικανοτήτων δημοκρατικού πολιτισμού.
2. Παρουσίαση ppt της θεωρίας των «Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό».
3. Ηλεκτρονικός Υπολογιστής.
4. Βιντεοπροβολέας.
5. Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης/αποτίμησης.

Η πεταλούδα

ΠΡΙΝ

/ 90°

Αξίες

Στάσεις

Δεξιότητες
-
Ικανότητες

Γνώση
και κριτική
κατανόηση

Αναγνώριση της δημοκρατίας, της δικαιοσύνης, της ισοτιμίας, της ισότητας και του κράτους δικαίου

Αυτόνομη μάθηση

Ακρόαση και παρατήρηση

Ενσυναίσθηση

Γλώσσα, επικοινωνία και πολυγλωσσία

Συνεργασία

Η πεταλούδα

ΠΡΙΝ

**Δεκτικότητα στην πολιτισμική
ετερότητα και στις
διαφορετικές πεποιθήσεις,
κοσμοθεωρίες και πράκτικές**

Σεβασμός

Υπευθυνότητα

Αυτοαποτελεσματικότητα

Ατομική υπόσταση

**Γλώσσα
και επικοινωνία**

**Κόσμος: κουλτούρα,
πολιτισμοί, θρησκείες**

**Κόσμος: Ιστορία, ΜΜΕ,
οικονομία, περιβάλλον,
βιώσιμη ανάπτυξη**

**Κόσμος: πολιτική, δίκαιο
και ανθρώπινα δικαιώματα**

Ανοχή της ασάφειας

Η πεταλούδα

ΠΡΙΝ

/ 90°

Επίλυση
συγκρούσεων

Συνείδηση
του πολίτη

Αναλυτική
και κριτική σκέψη

Ευελιξία και
προσαρμοστικότητα

Αναγνώριση
της πολιτισμικής
πολυμορφίας

Αναγνώριση της ανθρώπινης
αξιοπρέπειας και
των ανθρωπίνων
δικαιωμάτων

>>